

Cuprins

<i>Cuvânt-înainte</i>	5
Vin perșii!	7
Buricul lumii	49
Raport despre utilizarea excesivă a dantelelor	69
Ultimele zile ale Occidentului	89
Turnul Timpului	99
Vizită la Statuia Libertății	170
<i>Obsesia-limită</i>	198
Pubele pentru toți	212
Omul cu șase picioare	236

Cum am descoperit Occidentul

Confesiuni

Evreii din Rădăuți	283
<i>Miorița</i> cea de toate zilele	312
O partidă de table cu Radu Dumitru	329
Secretul lui Don Quijote	341

Matei VIȘNIEC

Fiction-Ltd

**Ultimele zile
ale Occidentului**

POLIROM
2018

Propunerea *Majordomului* nu trezi nici un entuziasm special, dar nimeni nu îndrăzni să spună nu. Englezul-fotograf îi întinse mașinal aparatul *Majordomului* și îi arătă pe ce buton trebuia să apese. Cei patru se strinseră apoi unii în alții, formînd un grup compact, ca și cum ar fi fost prieteni de multă vreme. Adam se regăsi în mijloc, lipit de bătrînica înaltă.

— Unu, doi, trei... Nu vă cer să zîmbiți, dar puteți să vă gîndiți la ceva frumos... Ha, ha...

Ciudate maniere mai aveau și ghizii aceștia de la noua Bibliotecă Națională, își spuse Adam. Mai întoarse capul o dată ca să vadă ce se întîmpla cu *asiatica* și cu grupul inițial, dar toată lumea dispăruse. Esplanada de lemn era acum pustie și degaja o imensă răceală metafizică. Parcă ar fi un tablou al lui de Chirico, gîndi Adam. Numai unghiuri drepte, linii lungi și jocuri de perspectivă...

Majordomul nu-i conduse spre intrarea principală a turnului, ci spre o ușă mai discretă, aproape imposibil de reperat de un trecător neinițiat.

— În *Turnul Tîmpului* nu se intră niciodată prin ușă din față, spuse omulețul jovial chicotind.

Ușa se deschise automat după ce *Majordomul* introduse o cartelă magnetică într-o fantă. Adam așteptă, din politețe, să intre întîi ceilalți, dar își dădu seama că de fapt el era persoana cea mai vîrstnică din grup și că toți rămăseseră imobili, chiar și bătrînica înaltă, invitîndu-l pe el să intre primul. Instinctiv, Adam își examinează pantofii, de parcă s-ar fi temut să intre cu tălpile ude sau pline de noroi într-o casă. Dar cum pantofii săi erau perfect uscați, iar în fața acelei uși minuscule nu se afla nici un ștergător, Adam intră cu încredere, avînd totuși grijă să facă primul pas cu piciorul drept. „În *Turnul Tîmpului* trebuie intrat cu dreptul“, își șopti el pe jumătate

amuzat, pe jumătate îngrijorat de ceea ce urma să viziteze acolo. Oare nu căzuse într-un fel de capcană întinsă de acei ghizi speciali, cu toată acea vizită fragmentată, cam fără cap și fără coadă? Scopul său era cu totul altul acolo, și anume să obțină cu orice preț dovada că fusese portar, timp de 18 luni, în parkingul vechii Bibliotecii Naționale. Undeva exista o arhivă și în acea arhivă figura cu siguranță și numele lui. *Vocea* cu care vorbise la telefon îl asigurase că niciodată nimic nu se pierde la Biblioteca Națională a Franței, și îi dăduse *rendez-vous* la ora 15.

— Aveți cumva un ceas? îl întreabă Adam, în șoaptă, pe englezul-fotograf. Nu știu de ce, dar mi se pare că al meu a stat.

— Unsprezece și treizeci și șapte de minute fix, spuse englezul după ce aruncă o privire pe ecranul telefonului său mobil.

— Sunteți sigur? Pentru că tot unsprezece și treizeci și șapte de minute era și când am ajuns la gară. Iar adineori, pe esplanadă, când m-am uitat din nou la ceas...

— Să nu vă speriați dacă vom începe vizita coborînd întâi în adîncul Turnului, le spuse *Majordomul* întrerupînd comentariile șoptite ale lui Adam. Oricît ar părea de anormal, e mai logic să începem cu baza turnului. După cum ați putut constata, *Turnul Timpului*, precum și celelalte trei de pe esplanadă, numără douăzeci de etaje *vizibile*. Dar fiecare turn mai are și zece niveluri *invizibile*. Când a conceput Biblioteca, președintele François Mitterrand a avut în minte un gând, și anume să poată pune cultura la adăpost față de orice tip de catastrofă sau de accident istoric. Veți vedea deci, peste cîteva minute, ceea ce nu v-ați imaginat niciodată. Un adăpost antiatomic pentru cărți...

După ce îi conduse pe un coridor nu prea bine luminat, *Majordomul* îi invită pe cei patru vizitatori să intre într-un lift imens, un fel de cub metalic capabil să primească în el cel puțin 50 de oameni, sau, de ce nu, un camion încărcat cu cărți. La acest lucru se gândi de altfel imediat Adam: liftul era făcut să salveze repede cărți sau obiecte de artă, să transporte imediat în *adâncuri* cantități mari de cultură. Ce idee interesantă! François Mitterrand fusese un vizionar, nimic de spus. Îi plăcuseră artiștii, scriitorii, filozofii. Iar în jurul persoanei sale întreținuse întotdeauna o aură de mister, de altfel avusese și o viață sentimentală dublă, în călătoriile oficiale se afișa cu soția sa legitimă, Danielle, dar în realitate mai avea o iubită cu care făcuse și o fetiță, Mazarine...

Liftul se opri cu un sunet melodios, destinat probabil să reducă angoasa celor obligați să-l utilizeze zilnic. *Majordomul* îi zîmbi complice lui Adam:

— Normal, unii au claustrofobie când coboară atât de adânc în măruntaiele pământului...

Ușa liftului se deschise extrem de încet, în partea opusă în raport cu intrarea. De fapt, o întreagă placă metalică, probabil extrem de grea, făcută dintr-un aliaj special, se ridică sub privirile uluite ale celor patru vizitatori. Doar *Majordomul* zîmbea discret, fiind probabil chiar încântat de efectul produs de toată această tehnologie misterioasă asupra invitaților săi.

— Nu vă așteptați la nimic spectaculos, deocamdată. Aici ne aflăm în compartimentul de filtrare numărul unu. Ca să putem pătrunde în buncărul central trebuie să ne supunem toți la o *de-bacterizare* rapidă.

Majordomul chicoti ca un copil căruia îi iese o farsă, cel puțin așa avu impresia Adam. De altfel, cu cât îi

conducea pe vizitatorii săi tot mai adînc în măruntaiele Bibliotecii, cu atît devenea mai volubil.

Nu degeaba se spunea că noua Bibliotecă Națională a Franței avea forma unei *piramide inversate*. Adam începu să înțeleagă sensul acestei comparații. Esplanada de pe care plecaseră era de fapt *baza piramidei*. Iar cele patru turnuri *vizibile* erau un fel de piloni. Da, piramida inventată de Mitterrand, spre deosebire de cele egiptene, era una așezată pe piloni. Iar acești piloni se sprijineau de fapt pe... cer. Pilonii normali ai unei construcții (fie ea clădire, pod sau platformă maritimă) se înfig în pămînt, răspund unor imperative legate de gravitație. Pilonii edificiului conceput de Mitterrand răspundeau însă unor *imperative spirituale*, ei se înșurubau în aerul Parisului, în cerul Franței, ținteau spre infinitul cosmic. Iar piramida propriu-zisă era îngropată, se adîncea în sol, cu vârful care probabil țintea spre centrul Pămîntului...

— Da, înțelegeți cam tot, șopti *Majordomul* la urechea lui Adam.

„Oare omul ăsta *aud*e ce gîndesc?“, se întrebă Adam.

— Da, aveți perfectă dreptate, spuse din nou *Majordomul*, adresîndu-se însă, de data aceasta, tuturor. Vom coborî acum în inima piramidei inversate, dar trebuie să respectăm cîteva reguli stricte, prima dintre ele fiind *de-bacterizarea* noastră. Bănuiesc că vă amintiți ce catastrofe s-au produs cînd primii jefuitori de sarcofage, și chiar unii arheologi nepricepuți, au intrat în camerele mortuare ale piramidelor...

— Da, răspunse englezul, au adus cu ei germeni tereștri monstruoși, care au infectat apoi un mesaj istoric conservat timp de 3.000 de ani.

— Oricum, noi nu ne vom atinge de manuscrisele stocate aici. Ele sunt deja plasate în containere capabile

să reziste oricărui tip de intemperie, inclusiv în caz de explozie atomică. În ziua în care *idiotii* care trăiesc pe suprafața pământului vor reuși să-l distrugă în întregime și să devină ei înșiși niște mutanți analfabeți, aceste containere vor continua să conserve în interiorul lor tot ce a creat omul mai interesant și mai frumos...

— Și cum vor putea fi ele deschise după *catastrofă*, dacă sunt atât de bine protejate?

Era pentru prima dată când bătrînica înaltă se exprima, iar vocea ei îi sună extrem de familiar lui Adam. Era o voce caldă și plăcută, pe care o ascultase de sute de ori la postul lui de radio preferat, France Culture. Sigur, își spuse el inundat de emoție, această doamnă nu putea să fie decît Eléonore de Fontenay, una dintre cele mai subtile voci filozofice ale Franței. Adam făcu ochii mari și înghiți de cîteva ori în sec. Chiar așa? Să fi avut el acest noroc uluitor, norocul de a participa la vizita ghidată a Piramidei împreună cu Eléonore de Fontenay? Adam ridică ușor brațul, dar se abținu să-și ducă la bun sfîrșit intenția, aceea de a o atinge pe femeia care ascundea sub cutia craniană unul dintre cele mai excepționale creiere concepute de natură în ultima sută de ani.

— Containerele sunt făcute să poată fi deschise numai de o inteligență egală cu cea a omului sau superioară lui. Ele emit continuu unde radio. Frecvența și ritmicitatea acestor semnale furnizează de fapt codul necesar deschiderii containerelor.

Compartimentul de filtrare anunțat de *Majordom* avea forma unei săli de conferințe, cu vreo 50 de fotolii orientate spre un ecran. Pentru moment nu era clar dacă acea *de-bacterizare* evocată de *Majordom* urma să fie efectuată acolo sau în alte încăperi. De altfel și acesta păru ezitant, ca și cum n-ar mai fi știut în ce direcție să-i conducă pe vizitatori.

— Vă rog să luați loc, trebuie să așteptăm doar câteva momente, spuse *Majordomul*, îndepărtându-se cu câțiva pași.

Adam îl urmări cu privirile întrucît un mic sîmbure de îngrijorare i se strecurase în suflet. *Majordomul* scoase dintr-un buzunar un fel de telecomandă, o îndreptă spre ecran și porni un film de prezentare a Bibliotecii Naționale a Franței. Apoi duse aceeași telecomandă la ureche și începu o conversație șoptită cu cineva, probabil un superior al său.

Filmul documentar nu i se păru lui Adam foarte interesant, retrasa de fapt istoria întregului proiect de construcție a noii Biblioteci. Nici englezul-fotograf, nici bărbatul tăcut, îmbrăcat la patru ace, și nici Eléonore de Fontenay nu fură captivați de film. Cum conversația *Majordomului* se prelungea, englezul-fotograf se aplecă spre ceilalți și le spuse în șoaptă:

— Poate că ar trebui să ne prezentăm, nu? Dacă tot s-a întîmplat să trebuiască să ne *decontaminăm* împreună.

— Să ne *de-bacterizăm*, îl corectă bărbatul îmbrăcat la patru ace. Nu este același lucru.

Eléonore de Fontenay rîse și se uită la ceas. Adam aruncă o privire rapidă spre ceasul-brățară al femeii. Să fie oare adevărat? Cadranul arăta ora 11 și 37 de minute, sau cel puțin așa i se păruse. Văzîndu-l pe Adam că îi scrutează încheietura mîinii, Eléonore își ascunse repede ceasul sub mîneca taiorului.

— Iertați-mă că îndrăznesc, îi spuse Adam mai mult șoptind, dar sunt atît de încîntat să mă aflu acum, în acest moment, în compania dumneavoastră... V-am ascultat de zeci de ori emisiunile pe France Culture, v-am citit cărțile... În 1978, cînd am venit eu la Paris, m-am dus să asist la un curs de-al dumneavoastră, la Sorbona.